

دانشگاه علوم پزشکی تهران

دانشکده پرستاری و مامایی

عنوان:

تبیین نگرانی‌های زنان نابارور کاندید استفاده از تخمک اهدایی در خصوص سلامت

باروری: طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخله

پایان نامه برای دریافت درجه دکتری تخصصی PhD

در بهداشت باروری

نگارنده:

مریم باقری

اساتید راهنما:

دکتر زهرا بهبودی مقدم - دکتر مینا جعفرآبادی

اساتید مشاور:

دکتر فاطمه رحیم پرور واثق - دکتر احمدعلی نوربالا

۱۳۹۹

تبیین نگرانی‌های زنان نابارور کاندید استفاده از تخمک اهدایی در خصوص سلامت باروری: طراحی، اجرا و ارزشیابی مداخله

چکیده

هدف: بیماری‌هایی از جمله ناباروری می‌تواند به طرق مختلف بر سلامت باروری افراد تاثیر منفی بگذارد. آنچه توجه به این بیماری را در کشور ما ضروری می‌نماید، افزایش سن ازدواج و به تبع آن، افزایش قابل توجه تعداد افراد نابارور نیازمند استفاده از روش‌های اهدایی می‌باشد. از آنجا که، مطالعات انجام شده در کشور ما به نگرانی‌های زنان نابارور کاندید استفاده از اهدای تخمک نپرداخته است، به نوعی این افراد و نگرانی‌هایشان مهجور مانده است، ضمن آنکه شناخت نگرانی‌های عمیق این زنان مبتنی بر فرهنگ و زمینه بوده و تنها با پژوهش‌های کمی قابل ارزیابی نیستند و انجام مطالعه جامعی که با رویکرد کیفی به موارد فوق بپردازد و از نظرات متخصصین برای ارایه مداخله جهت ارتقای سلامت باروری آنها استفاده نماید و مداخله‌های پیشنهادی را ارزیابی کند، ضروری به نظر می‌رسد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر، یک مطالعه ترکیبی چند مرحله‌ای بود که در طی سه بخش انجام گردید: در بخش اول طی یک مطالعه کیفی به تبیین نگرانی‌های سلامت باروری زنان نابارور کاندید اهدای تخمک پرداخت. به این منظور ۱۷ نفر زن نابارور کاندید اهدای تخمک مراجعه کننده به کلینیک ناباروری بیمارستان امام خمینی تهران بصورت نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. جمع‌آوری داده‌ها با استفاده از مصاحبه نیمه ساختار یافته و عمیق انجام شد. تجزیه و تحلیل داده‌ها با استفاده از رویکرد تحلیل محتوا به روش گرانهایم و لاندمن انجام گردید. سپس در مرحله دوم پژوهش، جهت مداخله‌ی مناسب، جلسه‌ای با حضور هشت تن از متخصصین علاقمند و با تجربه در این حوزه تشکیل شد و با توجه به طبقات کشف شده از بخش کیفی مطالعه، نگرانی‌های زنان به روش گروه‌اسمی و بر حسب اهمیت اولویت بندی شد. سپس در ارتباط با اولویت طرح شده، مروری بر متون موجود انجام و مداخله‌ی مناسب طراحی شد. در مرحله سوم پژوهش، جهت تعیین تاثیر مداخله‌ی طراحی شده، یک کارآزمایی بالینی تصادفی بر روی ۶۰ زن نابارور کاندید استفاده از اهدای تخمک (۳۰ نفر گروه مداخله و ۳۰ نفر گروه کنترل) انجام شد.

یافته‌ها: در مرحله اول پژوهش، تحلیل محتوای داده‌های حاصل از مصاحبه‌های بخش کیفی به منظور تبیین نگرانی‌های سلامت باروری زنان نابارور کاندید اهدای تخمک به شکل‌گیری پنج طبقه: تهدید زندگی زناشویی، ضعف بستر حمایتی، باورهای دینی و فرهنگی، آسیب روانی-اجتماعی و افول هویت زنانه منتج شد.

در مرحله دوم، در جلسه هم اندیشی، نگرانی های جنسی به عنوان مهم ترین و اولویت دارترین نگرانی برای طراحی مداخله تعیین شد. با مرور مداخله های و برنامه های موجود در این زمینه در ایران و سایر کشورها، مداخله مشاوره ای، مبتنی بر مدل EX-PLISSIT طی حداقل چهارجلسه، با دوره ی پیگیری ۳ و ۸ هفته و با هدف کاهش نگرانی ها و بهبود رضایت و عملکرد جنسی زنان نابارور کاندید اهدای تخمک طراحی گردید. در مرحله سوم مطالعه نتایج کارآزمایی بالینی تصادفی، بیانگر تفاوت آماری معناداری بین میانگین شاخص عملکرد جنسی زنان در دو گروه مداخله و کنترل در هفته سوم و هشتم بود ($P=0.001$)، همچنین در میانگین رضایت جنسی زنان گروه مداخله در مقایسه با گروه کنترل اختلاف آماری معناداری در هفته هشتم مشاهده شد ($P=0.001$)

نتیجه گیری: بر اساس یافته های این مطالعه، نگرانی های سلامت باروری زنان نابارور کاندید اهدای تخمک در پنج حیطة قرار می گیرند که در حیطة جنسی، مشاوره مبتنی بر مدل EX-PLISSIT می تواند افزایش معناداری در عملکرد جنسی و رضایت جنسی این زنان ایجاد کند.

کلید واژه ها: نابارور گیرنده تخمک، نگرانی، سلامت باروری، مداخله، مشاوره جنسی، مدل EX-PLISSIT

Tehran University of Medical Sciences
School of Nursing and Midwifery

Title:

**Explanation of reproductive health concerns in
infertile women planned to receive egg donation:
Design and implementation an intervention**

**A thesis submitted as partial fulfillment of the requirements for Doctor of
Philosophy (PhD) Degree In Reproductive Health**

By

Maryam Bagheri

Supervisors

Zahra Behboodi-Moghadam

Mina Jafarabadi

Consultants

Fatemeh Rahimparvar Vasegh

Ahmad Ali Noor-bala

Year

2020

Explanation of reproductive health concerns in infertile women planned to receive egg donation: Design and implement an intervention

Abstract

Aim: Infertility can have a negative effect on people's reproductive health in many ways. What makes it necessary to pay more attention to infertility, especially in our country is the increasing of the age of marriage and, consequently, a significant increase in the number of infertile people requires the use of donation methods, especially in recent years. Moreover, studies in our country not only have addressed the reproductive health concerns of recipients of egg donation nor have used their experiences and expert opinions to provide intervention based on these concerns. In addition, the deep concerns of recipients of egg donation are based on culture and context in which they live, and such issues cannot solely be thoroughly examined by quantitative studies. Therefore, a comprehensive study with qualitative approach is needed to address the above mentioned issues and ultimately, evaluate the proposed interventions in a quantitative study.

Methods: The present study was a multistage mixed methods study in three stages. In the first stage, through a qualitative study, semi-structured interviews were conducted with 17 infertile women who were recipients of egg donation and referred to imam Khomeini Hospital. The data gathered from this stage were analyzed by content analysis approach using Graneheim and Lundman method. In the second stage of the study to design an appropriate intervention, a meeting was held with eight experts who had an extensive experience in working with Infertile women with in various health care settings. Women's concerns were then priorit

ized according to the nominal group technique taking into account the findings of the qualitative stage. Then, in relation to the proposed priority, an overview of the literature was made and appropriate intervention was designed. In the third stage, a randomized clinical trial was conducted on 60 recipients of egg donation (30 women in the intervention group and 30 in the control group) to determine the effects of the intervention.

Results: In the first stage, the content analysis of the qualitative data that aimed to explain the reproductive health concerns of recipients of egg donation, led to the formation of five main categories including; "threatened marital life", lack of supportive situation, religious beliefs, psychosocial damage, and the decline of feminine identity. In the second stage, sexual concern was identified as the most important and priority concern for designing an intervention, in a consensus meeting. By reviewing the related interventions and programs in Iran and other countries, EX-PLISSIT based individual counseling for at least 4 sessions was considered with a follow-up in 2 and 3 months to improve the sexual function and satisfaction of infertile women who are candidate for egg donation. In the third stage, the results of a randomized clinical trial indicated a statistically significant difference between the means of female sexual function index of the intervention and control groups ($P < 0.001$). Moreover, a statistically significant

difference was observed between the mean of female sexual satisfaction scale among the women in the intervention group compared to the control group (P=0.001).

Conclusion: According to the study, the reproductive health concerns in recipient of egg donation can be into five areas. In the sexual area, the EX-PLISSIT based individual counseling can significantly increase the sexual function and sexual satisfaction of these women.

Keywords: Infertile women; recipient of egg donation; concern; reproductive health; intervention; sexual counseling; EX-PLISSIT model